

هدف کلی: تبیین اعتقاد به موعود و منجی در ادیان مختلف

اهداف آموزشی

بررسی آینده تاریخ
آشنایی با موعود در دین اسلام
آشنایی با مسولیت های منتظران منجی
تبیین اهداف جامعه مهدوی

مجتبی محمودی

دبیر دین و زندگی شهرستان ایذه

سال تحصیلی: ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰

به کانال ما در تلگرام بپیوندید

t.me/mahmoudi_izeh

درس سیزدهم

در انتظار ظهور

۱- کدام عقیده در اسلام و به خصوص در تشیع، اعتقادی عمیق و استوار است؟

۲- عقیده به موعود و منجی در میان ارادتمندان به اهل بیت (ع) چگونه است؟

منظور امام زمان (عج) می باشد

برآی آفتاب صبح امید که در دام شب هجران اسیرم

۱) عقیده به «موعود» و «منجی» در اسلام و به خصوص در تشیع، اعتقادی عمیق و استوار است. این عقیده در میان ارادتمندان به اهل بیت علیهم السلام (چنان ریشه دارد که آثار و جلوه های آن در زندگی روزانه شان مشاهده می شود) در این درس، می خواهیم دو مسئله را بررسی کنیم و به آنها پاسخ

دهیم:

آیا اعتقاد به «موعود» و «منجی» فقط اختصاص به ما مسلمانان دارد؟

مسئولیت ما تا زمان ظهور آن حضرت چیست؟

۱- زندگی انسان ها همواره صحنه کدام مبارزه بوده و هست؟ مبارزه حق و باطل

۲- در جبهه حق چه افرادی حضور دارند؟

۳- در جبهه باطل چه افرادی حضور دارند؟

آینده تاریخ

زندگی انسان‌ها همواره صحنه مبارزه حق و باطل بوده و هست (در جبهه حق، خداپرستانی حضور دارند که در راه عدالت و دفاع از حقوق محرومان و مستضعفان تلاش کرده‌اند و صفحات تاریخ را زیبایی و شکوه بخشیده‌اند) (در جبهه باطل، خودخواهان و خودپرستانی بوده‌اند که شرک و ستمگری پیشه ساخته و برای رسیدن به امیال خود، از انسان‌ها بهره‌کشی کرده‌اند و فساد و بی‌بندوباری را رواج داده‌اند) امروزه نیز در صحنه جهانی، دو جبهه حق و باطل حضور دارند و مستکبران بر محرومان و مستضعفان ستم می‌کنند و حق‌طلبان نیز به مبارزه با آنان می‌پردازند.

اکنون جای طرح این سؤال است که :

سرانجام این مبارزه چه خواهد شد؟ آیا روزی ستمگران قدرت خود را از دست خواهند داد؟

۴ (خداپرستان معتقدند که چون خداوند حکیم، جهان را اداره می‌کند، جامعه بشری بالاخره به سمت کمال خواهد رفت و حق و عدل بر باطل و ظلم، پیروز خواهد شد و اداره جهان به دست حق‌طلبان خواهد افتاد) ۴- چرا خداپرستان معتقدند که اداره جهان به دست حق‌طلبان خواهد افتاد؟

تدبر در قرآن

قرآن کریم، در برخی از آیات، درباره آینده زندگی انسان‌ها در زمین سخن گفته و وعده‌هایی داده است. برخی از این آیات را در اینجا ذکر می‌کنیم تا با آینده جهان از دیدگاه قرآن آشنا شویم:

— وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ حَوْفِهِمْ أَمَنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا...

خداوند به کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین [خود] قرار دهد، همان‌طور که قبل از آنان کسانی را جانشین [خود] قرار داد، و آن دینی را که برای آنان پسندیده است، به سودشان مستقر سازد و بیم و ترسشان را به امنیت مبدل کند تا مرا بپرستند و به من شرک نورزند.

— وَ تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ^۲ ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] کنیم.

۱- سوره نور، آیه ۵۵.

۲- سوره قصص، آیه ۵.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ^۱

به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می برند.

در این آیات ببینید و بگویند چه آینده ای برای هر یک از موارد زیر بیان شده است؟

۱- مؤمنین صالح **جانشینان خداوند بر روی زمین خواهند بود**

۲- مستضعفین.. **پیشوایان مردم و وارثان زمین خواهند بود**

۳- بندگان شایسته زمین را به ارث می برند

۴- دین حق **برای صالحین در زمین مستقر می شود**

۱- پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته اند؟ ان را بنویسید

موعود و منجی در ادیان

پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته اند^۱ آنان اعلام کرده اند که گرچه مستکبران نمی خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می کند و حکومتی عادلانه

در جهان تشکیل می دهد^۱ ۲- آیا همه پیامبران الهی در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا اتفاق نظر دارند؟

بله، این عقیده اصلی همه پیامبران الهی است، اما تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر خاتم، دستخوش دگرگونی شد؛ یکی از این دگرگونی ها، مربوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود. با وجود این، همه در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند^۲.

از این رو^۳ اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران، فرصت ارزشمندی است برای همکاری میان آنها و تلاش برای تحقق آرمان های بزرگ همه پیامبران الهی، مانند خداپرستی، عدالت، اخلاق و نفی حاکمیت کفر و ستم بر جهان. این همکاری سبب نزدیکی و همدلی حق طلبان و مانع توطئه های ستمگران می شود^۳.

۳- اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران چه فرصت ارزشمندی را فراهم می کند؟

بیشتر بدانیم

– یهودیان معتقدند که هنوز «مسیح» و منجی نیامده است، روزی مسیح خواهد آمد و دین

حضرت موسی علیه السلام را در جهان گسترش خواهد داد و عدالت را برقرار خواهد کرد.

– مسیحیان بر این باورند که حضرت عیسی علیه السلام همان منجی و موعود آخرالزمان است. آنان

معتقدند که حضرت عیسی علیه السلام در شبی که مأموران به مخفیگاهش حمله کردند، دستگیر شد؛ روز

۱- سورة انبیاء، آیه ۱۰۵.

- ۱- دیدگاه مسلمانان درباره موعود را بنویسید؟
- ۲- نظر اهل سنت را درباره امام مهدی (ع) بنویسید؟
- ۳- عقیده شیعیان درباره موعود را توضیح دهید؟

بعد، او را به صلیب کشیدند و کشتند و سه روز پس از مرگ، از صلیب پایین آوردند و دفن کردند. اما ایشان زنده شد و از قبر به آسمان رفت. او دوباره ظهور می کند و انسان ها را نجات می دهد.^۱
 - در آیین زرتشتی، اعتقاد به سُوشیانت که به معنای منجی و رهاننده است، اعتقاد رایجی است و در متون زرتشتی به ظهور این موعود بشارت داده شده است.^۲

موعود در اسلام

۱ (ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان ها، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، امام مهدی علیه السلام است که از نسل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد.)^۱

۲ (در کتاب های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی» از نسل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت فاطمه علیها السلام است، البته آنان معتقدند که امام مهدی علیه السلام هنوز به دنیا نیامده است.)^۳ ما شیعیان معتقدیم که بنا بر سخنان صریح پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام، موعود و منجی انسان ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری علیه السلام است و با توجه خاص خداوند به حیات خود ادامه می دهد، تا اینکه به اذن خداوند ظهور می کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می دهد.)^۳

۴ (البته مشخص بودن پدر و مادر امام زمان علیه السلام، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی خورند.)^۴

اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه دارای فواید زیر است:

۵ (اول اینکه، پیروان آن حضرت، از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می یابند و می دانند که ایشان از حال مسلمانان آگاه اند و از فداکاری ها و مجاهدت مؤمنان اطلاع دارند و از سوی دیگر، آنان می توانند خواسته های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای به دست آوردن رضایت ایشان، تلاش کنند.)

دوم اینکه، جامعه به صورت های گوناگون از هدایت های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار

می گردد.)^۵

۱- قرآن کریم، کشتن و به صلیب کشیده شدن حضرت عیسی علیه السلام را به صراحت رد می کند و می فرماید که «آنان در این مسئله دچار اشتباه شدند» سوره نساء، آیه ۱۵۷.

۲- «سوشیانت» یا «سیر اندیشه ایرانیان درباره موعود آخرالزمان» از علی اصغر مصطفوی.

۳- تاریخ بخاری، محمد بخاری، ج ۳، ص ۳۴۳، مهدی، سیدصدرالدین صدر، ج ۴، ص ۱۰۷ و المستدرک، حاکم نیشابوری، ج ۴، ص ۵۵۷-۴- مشخص بودن پدر و مادر امام زمان (عج) چه فایده ای دارد؟

۵- اعتقاد به زنده بودن حضرت مهدی (عج) و حضور ایشان در جامعه چه فوایدی دارد؟

۱- مسولیت های منتظران حضرت مهدی (ع) را فقط نام ببرید؟
 تقویت معرفت و محبت به امام
 پیروی از فرمان های امام عصر (عج)
 آماده کردن خود و جامعه برای ظهور
 دعا برای ظهور امام

مسئولیت های منتظران

اکنون لازم است ببینیم در دوره غیبت امام عصر علیه السلام، چه مسولیت هایی برعهده منتظران ظهور هست.

در اینجا به مهم ترین این مسولیت ها اشاره می کنیم.
۱- تقویت معرفت و محبت به امام : فرزندان

به پدر و مادر خود محبت بیشتری دارند که به دلسوزی و مهربانی آنان بیشتر آگاه شده اند (پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده اند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند) ^۲

افزایش معرفت به امام عصر علیه السلام و تقویت محبتی

نکته مهم

که به دنبال آن می آید، وظیفه هر مسلمانی است (پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سخنانی ضمن معرفی همه امامان، درباره امام عصر علیه السلام می فرماید؟

سوال

پاسخ (هرکس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت

و محبت امام عصر علیه السلام را بپذیرد) **پاسخ** ۳- چرا در عصر غیبت ضرورت تقویت معرفت و محبت مهم است؟

۳ (ضرورت تقویت معرفت و محبت بدان جهت است که عصر غیبت، عصر تردیدهاست. در این دوره، فتنه های گوناگون و اندیشه های رنگارنگ پیدا می شوند و بی ایمانی را تبلیغ می کنند. مؤمن حقیقی، با افزایش معرفت خود، تردیدها را کنار می زند و با یقین، برای فردای روشن آماده می شود) ^۳ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

به امام علی علیه السلام فرمود: ۴- طایق سخن پیامبر اکرم (ص) بزرگترین مردمان در ایمان و یقین چه کسانی هستند؟

۴ (بزرگ ترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی اند که در روزگاران آینده زندگی می کنند، آنان پیامبرشان را ندیده اند، امام آنها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام [و تفکر در آنها] ایمان می آورند) ^۴

۵ (شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور، آشنایی با ویژگی های ایشان در سخنان معصومین علیهم السلام) ^۵ از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان علیه السلام و از بین رفتن تردیدها است.

۵- عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان (ع) و از بین رفتن تردیدها را بنویسید؟

۱- بحار الانوار، مجلسی، ج ۳۶، ص ۲۹۶.

۲- همان، ج ۵۲، ص ۱۲۵.

- ۱- سه مورد از دستورات حضرت مهدی (عج) که پیروان ایشان به دنبال انجام آنها هستند را بنویسید؟
 ۲- یکی از علائم پیروی از امام عصر (عج) را بنویسید؟
 ۳- یکی از مسولیت‌های منتظران حضرت مهدی(ع) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور است، آن را توضیح دهید؟

تفکر در حدیث

با توجه به توضیحات قبل، و با تفکر در این حدیث بگوئید ما چگونه می‌توانیم امام زمان خود را

بشناسیم؟

پیامبر اکرم ﷺ :

مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ
 هَر كَسٍ بِمِيرِدٍ وَ إِمَامِ زَمَانِ خُود رَا نَشْناسَد،
 مَاتَ مَيْتَةً جَاهِلِيَّةً^۱.
 به مرگ جاهلیت مرده است.

تداوم قلمبرهای سه گانه رسالت یعنی مرجعیت علمی، ولایت و رهبری جامعه و ولایت معنوی در شکل امامت انجام می‌شود و اگر کسی امام زمان خود را نشناخته باشد قطعاً از او پیروی هم نخواهد کرد و اگر کسی امام زمانش را نشناسد و از او پیروی ننماید عملاً از رسالت رسول اکرم بی بهره می‌ماند، همان چیزی که مردم عصر جاهلیت با آن مواجه بودند

۲- پیروی از فرمان‌های امام عصر ﷺ : منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت، پیرو

امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند. رسول خدا ﷺ می‌فرماید :

«خوشا به حال کسی که به حضور «قائم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد».^۲

۱ (مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت) از جمله دستورات

امام زمان ﷺ است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند. به عنوان نمونه (تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر) یکی از علائم پیروی از امام عصر ﷺ است.

۳- آماده کردن خود و جامعه برای ظهور (منتظر، عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری

امام می‌داند و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای

امام در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند) ۳

سوال ← امام صادق ﷺ در توصیف یاران امام زمان ﷺ می‌فرماید؟

(«یاران مهدی ﷺ مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و استوارتر از صخره‌ها هستند؛ اگر به

کوه‌ها روی آورند، آنها را متلاشی می‌کنند»)^۴

سوال ← امام علی ﷺ درباره کسانی که با امام زمان ﷺ بیعت می‌کنند^۵ می‌فرماید؟

(«امام با این شرط با آنها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند، پاک‌دامن باشند، اهل دشنام و

کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند، به خانه‌ای هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار

ندهند، ساده‌زیست باشند و بر مرکب‌های گران‌قیمت سوار نشوند، لباس‌های فاخر نپوشند، به حقوق

مردم تجاوز نکنند، به یتیمان ستم نکنند، دنبال شهوت‌رانی نباشند، شراب ننوشند، به پیمان خود عمل

کنند، ثروت و مال را احتکار نکنند... و در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند»)^۵

۱- القدیر، علامه امینی، ج ۱، ص ۳۵۹، به نقل از بزرگان اهل سنت مانند تفتازانی در کتاب شرح مقاصد، ج ۲، ص ۲۷۵.

۲- «قائم» یکی از لقب‌های امام زمان ﷺ و به معنای قیام کننده است. ۳- بحار الانوار، مجلسی، ج ۵۲، ص ۱۳۰.

۴- همان، ج ۲۵، ص ۳۰۸. ۵- الملاحم و الفتن، سید ابن طاووس، ص ۱۴۹.

۱- چه کسانی می توانند در هنگام ظهور حضرت مهدی (عج) ویژگی های مورد نظر ایشان را داشته باشند؟

۲- کسانی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کنند، در روز ظهور چگونه هستند؟

۳- ویژگی های یک منتظر حقیقی را بنویسید؟

فیلم (۱): چگونه زمینه ساز ظهور باشیم؟

اما چه کسانی می توانند در هنگام ظهور این ویژگی ها را داشته باشند؟

۱) کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق، حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک دامنی را در خود پرورانده باشند.^۱

کسانی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کنند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشند^۲ (در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی علیه السلام به امام مهدی علیه السلام خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می نشینیم»)^۳

در حقیقت، انتظار، یک عمل است، یک قیام است (منتظر، تسلیم وضع موجود نمی شود؛ به امید

آینده ای روشن تلاش می کند؛ از یأس و ناامیدی سخن نمی گوید. منتظر، به همان اندازه که به آینده امید دارد و مشتاق امام زمان است، از گذشته نیز درس می آموزد و عاشق سیدالشهدا است و به حماسه بزرگش عشق می ورزد)^۳ همان طور که برخی جامعه شناسان گفته اند، پویایی جامعه شیعه

سوال

در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است آنها را بنویسید؟

۱- گذشته سرخ؛ یعنی اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار.

۲- آینده سبز؛ یعنی انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم

امام عصر علیه السلام)

۴) یاران امام، پیشتازان تحول جهانی و سازندگان تمدن اسلامی اند. هسته مرکزی این یاران ۳۱۳ نفر، به تعداد یاران پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در جنگ بدر هستند که بنا به فرموده امام باقر علیه السلام تعدادی از آنان از زنان اند.^۲ همچنین در احادیث آمده است که بیشتر یاران امام را جوانان تشکیل می دهند.^۳ بکشیم که با ایجاد آمادگی در خود از یاران نزدیک امام عصر علیه السلام باشیم^۴

۴- چند مورد از ویژگی های امام زمان (عج) را نام ببرید؟

فیلم (۲): ویژگی یاران امام زمان علیه السلام

۱- اشاره به آیه ۲۴ سوره مائده.

۲- بحار الانوار، مجلسی، ج ۵۳، ص ۲۲۳.

۳- الفیبة، نعمانی، ص ۱۰۷.

رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره ویژگی‌های منتظران می‌فرماید :

درس دیگر اعتقاد به مهدویت و جشن‌های نیمه شعبان برای من و شما این است که هرچند اعتقاد به ظهور امام مهدی - ارواحنا فداه - یک آرمان والاست و در آن هیچ شکی نیست؛ اما نباید مسئله را فقط به جنبه آرمانی آن ختم کرد؛ یعنی به عنوان یک آرزو در دل یا حداکثر در زبان، یا به صورت جشن، نه؛ این آرمانی است که باید عمل به دنبال آن بیاید. انتظاری که از آن سخن گفته‌اند فقط نشستن و اشک ریختن نیست؛ انتظار به معنای این است که ما باید خود را برای سربازی امام زمان علیه السلام آماده کنیم. سربازی امام زمان علیه السلام کار آسانی نیست. سربازی منجی بزرگی که می‌خواهد با تمام مراکز قدرت و فساد بین‌المللی مبارزه کند، احتیاج به خودسازی، آگاهی و روشن بینی دارد. عده‌ای این اعتقاد را وسیله‌ای برای تخدیر خود، یا دبگران قرار می‌دهند؛ این غلط است. ما نباید فکر کنیم که چون امام زمان علیه السلام خواهد آمد و دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد، امروز وظیفه‌ای نداریم. نه، برعکس. ما امروز وظیفه داریم در آن جهت حرکت کنیم تا برای ظهور آن بزرگوار آماده شویم.^۱

- ۱- کدام عمل، از برترین اعمال عصر غیبت است؟
 ۲- چرا در انتظار ظهور بودن، خود از برترین اعمال عصر غیبت است؟

۴- دعا برای ظهور امام (در انتظار ظهور بودن) خود از برترین اعمال عصر غیبت است (زیرا فرج

و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود) امیر مؤمنان علیه السلام می‌فرماید :

۳ «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند،

انتظار فرج است»^۲ ۳- امام علی (ع) در رابطه با دعا برای ظهور امام زمان (عج) چه می‌فرماید؟

لازمه این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر علیه السلام است. بر این اساس، خواست خود را این‌گونه به درگاه خداوند عرضه می‌داریم :

«خدایا ! از تو آن دولت با کرامتی را طلب می‌کنیم که با آن، اسلام و اهلس را عزیز می‌گردانی و نفاق و اهلس را خوار می‌سازی، ما را در آن دولت از دعوت کنندگان به طاعت خود و رهبران به سوی راهت قرار ده و کرامت دنیا و آخرت را از برکت آن بر ما ارزانی دار.»^۳

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان در مصالای تهران، ۱۳۸۱/۷/۳۰.

۲- الخصال، صدوق، ج ۲، ص ۶۱۶، تحف العقول، ابن شعبه حرانی، ص ۱۰۴.

۳- بخشی از دعای افتتاح که معمولاً در شب‌های مبارک رمضان خوانده می‌شود.

۱- امام عصر (ع) چه زمانی ظهور می کند؟ توضیح دهید؟

۲- حکومت و جامعه ای که امام عصر (عج) می سازد، چگونه است؟

۳- اهدافی که در جامعه حضرت مهدی (ع) با تشکیل حکومت ایشان محقق خواهد شد را نام ببرید؟

عدالت گستری
آبادانی
شکوفایی عقل و علم
امنیت کامل
فراهم شدن زمینه رشد و کمال

نگاهی به جامعه مهدوی

۱) امام عصر علیه السلام زمانی ظهور می کند که مردم جهان از همه مکتب‌های غیر الهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده‌اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند، دل‌های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است. بیشتر مردم همین که ندای امام و طرفداران ایشان را می‌شنوند، با شوق به سوی آن حضرت می‌شتابند. اما مستکبران و ظالمان در مقابل امام می‌ایستند که در نهایت شکست می‌خورند و حکومت جهانی امام تشکیل می‌شود (حکومتی که امام عصر علیه السلام تشکیل می‌دهد و جامعه‌ای که می‌سازد، همان حکومت و جامعه‌ای است که آرمان پیامبران الهی بوده و در طول تاریخ برای تحقق آن مبارزه کرده‌اند و بسیاری از انبیا و اولیا و زنان و مردان آزاده جهان در راه آن، به شهادت رسیده‌اند. به عبارت دیگر، با تشکیل حکومت امام عصر علیه السلام همه اهداف انبیا تحقق می‌یابد) در میان این اهداف

به چند مورد آن اشاره می‌کنیم: ۳- طبق سخن پیامبر (ص) با ظهور امام عصر (ع) خداوند زمین را از چه پر خواهد کرد؟

۱- عدالت گستری (پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «با ظهور امام عصر علیه السلام خداوند زمین را از قسط

و عدل پر خواهد کرد، بعد از اینکه از ظلم و جور بر شده باشد».)^۳ ۴- در جامعه مهدوی کدام قطب و طبقه وجود ندارد؟^۴

(در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، طبقه مستکبر و طبقه مستضعف وجود ندارد.) امام

امام باقر علیه السلام درباره وضعیت اقتصادی مردم پس از ظهور^۵ می‌فرماید: «آن چنان میان مردم مساوات برقرار

می‌کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود».)^۲ ۵- برخی از ویژگی‌های جامعه مهدوی را بنویسید؟

۵) (در جامعه مهدوی خبری از فقر و بینوایی نیست. حس تعاون و یاری دادن به یکدیگر در همه جا دیده می‌شود. مردم به قدری نسبت به یکدیگر اطمینان دارند که اجازه برداشت از اموال شخصی خود را به دیگری می‌دهند.)^۵

۲- آبادانی (براساس وعده قرآن کریم که فرموده است:

«اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات از آسمان و زمین را بر آنها

می‌گشودیم».)^۲

برکت و آبادانی همه سرزمین‌ها را فرا می‌گیرد. برای مثال، اگر کسی سرزمین‌های بین عراق و شام را که بسیاری از قسمت‌های آن در حال حاضر کویری است، ببیناید، همه را سرسبز و خرم خواهد

دید.)^۴ ۶- از اهداف جامعه مهدوی، آبادانی را توضیح دهید؟

۱- الغیبة، طوسی، ص ۴۹.

۲- حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام، ناصر مکارم شیرازی، ص ۲۶۶.

۳- سوره اعراف، آیه ۹۶.

۴- الخصال، صدوق، ج ۲، ص ۶۲۶.

- ۱- از اهداف جامعه مهدوی، شکوفایی عقل و علم را توضیح دهید؟
 ۲- از اهداف جامعه مهدوی، امنیت کامل را توضیح دهید؟
 ۳- از اهداف جامعه مهدوی، فراهم شدن زمینه رشد و کمال را توضیح دهید؟

امام صادق علیه السلام می فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می کند و برکات خود را ظاهر

می سازد».^۱

۳- شکوفایی عقل و علم: (این دوران زمان کامل شدن عقل های آدمیان است و با توجه و لطف

ویژه ای که امام زمان علیه السلام به همه انسان ها می کند عقل آنان کامل می شود.^۲

مردم به کسب دانش و فهم اسرار هستی علاقه نشان می دهند و از رازهای هستی یکی پس از دیگری پرده برمی دارند. اگر دانشی که بشر از ابتدای خلقتش تا زمان ظهور به دست آورده، به اندازه دو حرف از بیست و هفت حرف باشد، در عصر مهدوی به تعداد سایر حروف بر دانش بشر افزوده می شود.^۳

۴- امنیت کامل (یکی از اهداف مبارزات گسترده انسان های آزاده، تلاش های مصلحان اجتماعی

و مجاهدت مجاهدان و مبارزان راه حق، این بوده است که انسان ها با امنیت کامل در کنار هم زندگی کنند. امام عصر علیه السلام این آرزوی بشر را محقق می کند.

در آن دوران، اگر کسی از شرق یا غرب عالم، شب یا روز، زن یا مرد و به تنهایی به سمت دیگر حرکت کند، احساس ناامنی و ترس نمی کند،^۴ از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست)^۲

۵- فراهم شدن زمینه رشد و کمال: (از همه موارد فوق مهم تر اینکه، در جامعه مهدوی

زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان ها بهتر می توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند. بدین ترتیب، انسان ها به هدفی که خدا در خلقت برای آنها تعیین کرده، بهتر و آسان تر می رسند.)^۳

۱- آینده ی تاریخ از آن بندگان صالح و حاکمیت مستضعفان همراه با پیروزی جبهه ی حق بر باطل می باشد

اندیشه و تحقیق

۱- از دیدگاه قرآن کریم، آینده تاریخ از آن چه کسانی است؟

۲- معتقد بودن به انتظار، چه تأثیرهایی بر شخصیت فرد منتظر دارد؟ جواب پایین صفحه

۳- این جمله را تحلیل کنید: «منتظران مصلح، خود باید صالح باشند».

.....

۳- یعنی شخصی که منتظر موعود و مصلح جهانی است ابتدا باید از خود شروع کند و با انجام اعمال صالح خود و

دیگران را برای آمدن موعود و اصلاح جامعه جهانی آماده نماید تا زمینه ظهور فراهم شود

۱- بحارالانوار، مجلسی، ج ۵۱، ص ۲۹. ۲- انسان منتظر هدف و ارمان خود را می شناسد و یقین دارد که روزی این هدف

در جهان تحقق می یابد از این رو همواره برای رسیدن جامعه به چنین هدفی

تلاش می کند تا جامعه هر چند یک قدم به آن هدف نزدیک تر شود. از این رو

انسان منتظر فردی فعال و با نشاط است که امید به آینده ای زیبا دارد

از انجایی که انتظار امام زمان از روی مهر و محبت به ایشان است پس فرد

منتظر برای جلب رضایت ایشان تلاش می کند و سعی می کند صفات و ویژگی

هایی پیدا کند که در زمره یاران حضرت قرار گیرد

انواع سوالات درس سیزدهم دین و زندگی یازدهم انسانی

در انتظار ظهور

تعیین کنید کدام یک از عبارات زیر صحیح و کدام یک غلط است؟

- ۱- زندگی انسان ها همواره صحنه مبارزه حق و باطل بوده و هست **صحیح**
- ۲- تعلیمات هر پیامبری، حتی پیامبر خاتم، دستخوش دگرگونی شده است **غلط**
- ۳- اهل سنت معتقدند که امام مهدی (ع) هنوز به دنیا نیامده است **صحیح**
- ۴- امام عصر زمانی ظهور می کند که مردم جهان از همه مکتب های غیرالهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید نشده اند **غلط**
- ۵- با تشکیل حکومت امام عصر (ع) همه اهداف انبیا تحقق می یابد **صحیح**
- ۶- در جامعه مهدوی زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است **صحیح**

جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب کامل کنید

- ۱- در جبهه حق، خداپرستانی حضور دارند که در راه عدالت و دفاع از حقوق ..... تلاش کرده اند
محرومان و مستضعفان
- ۲- در کتابهای حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی» از نسل ..... است
پیامبر اکرم(ص) و حضرت فاطمه(ع)
- ۳- در دوران غیبت ..... و اندیشه های رنگارنگ پیدا می شوند و بی ایمانی را تبلیغ می کنند
فتنه های گوناگون
- ۴- تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و ..... یکی از علائم پیروی از امام عصر(ع) است
برکنارکردن حاکمان ستمگر
- ۵- در انتظار ظهور بودن، خود از برترین ..... است **اعمال عصر غیبت**
- ۶- در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، ..... وجود ندارد **طبقه مستکبر و طبقه مستضعف**

مجتبی محمودی، دبیر دین و زندگی شهرستان ایذه

t.me/mahmoudi_izeh: لینک کانال تلگرام